

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. február hó 03. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az egy rendbeli, folytatólagosan elkövetett kisebb kárt okozó csalás vétsége és más bűncselekmény miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. február hó 09. napján kihirdetett Kb.I.29/2015/11. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. február 9. napján kihirdetett Kb.I.29/2015/11. számú ítéletével ... vádlottat az ellene a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pont bc) alpont szerint minősülő folytatólagosan elkövetett kisebb kárt okozó csalás vétsége, és a Btk.345.§-ába ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól felmentette. A Rendőr-főkapitányság által előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül a vádlott terhére megalapozatlanság miatt, hatályon kívül helyezés érdekében jelentett be fellebbezést. A vádlott és védője a kihirdetett ítéletet tudomásul vették.

A katonai ügyész előterjesztette fellebbezése részletes, írásbeli indokolását, amelyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú katonai tanács ítéletét helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására. Írásbeli fellebbezésében kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet a Be.351.§ (2) bekezdés d) pontja alapján megalapozatlan, hiányos, mert nem rögzíti a tényállás, hogy a tartózkodási hely létesítése a vádlott részéről magánérdekből a szülők ápolása érdekében történt. Nem rögzíti a tényállás, hogy a 39/2010.(II.26.) Korm. rendelet 2. § e) pontja definiálja a tartózkodási hely fogalmát, ott mindenképpen munkavégzési célból kell tartózkodni. Nem rögzíti, hogy a vádlott a vidéki tartózkodási helyről nem volt jogosult költségtérítésre. Nem tartalmazza a tényállás azt sem, hogy a vádlott 2011. február 2-án előterjesztett kérelmében megtevesztő tartalmú nyilatkozatot tett, illetve, hogy valótlan tartalmú kérelme alapján jogalap nélkül felvett költségtérítéssel kárt okozott. Az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú ítélet a Be.351.§ (2) bekezdés d) pontja alapján is megalapozatlan, mivel helytelen ténybeli következtetést tartalmaz. Az ügyészi álláspont szerint ugyanis a kérelem a tudattartalom igazolására önmagában is alkalmas. A vádlott nem munkavégzés céljából, hanem magáncélból tartózkodott jászberényi tartózkodási helyén. A kérelem nyomtatvány szerkezete elengedhetlenné tette annak elolvasását, és értelmezését a kitöltés előtt. A vádlott tehát tudta, hogy nem munkavégzés céljából tartózkodik J.-ben. Így - az előzőekben kifejtettekre figyelemmel - a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása indokolt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.298/2016/1. számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést fenntartotta. A másodfokú ügyészi álláspont szerint a tényállás a Be.351.§ (2) bekezdés b) pontja alapján hiányos, a Be.351.§ (2) bekezdés d) pontja alapján helytelen ténybeli

következtetést tartalmaz. Ugyanis a vádlott a 2011. február 22-án munkáltatójánál benyújtott kérelmében valótlanul állította, hogy vidéki tartózkodási helyén munkavégzés céljából tartózkodik, hiszen azt magáncélból létesítette. A záradékoló parancsnok is tudta, hogy nem változott a vádlott szolgálati helye, tehát maga az a záradék is hamis. A vádlott tehát ezzel a magatartással tévesztette meg az ORFK Közgazdasági osztály vezetőjét. Az elsőfokú ítélet megalapozatlansága a másodfokú eljárásban nem küszöbölhető ki, ezért a fellebbviteli főügyészség az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt azzal, hogy a megismételt eljárást másik törvényszék katonai tanácsa folytassa le.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője a másodfokú ügyészi átiratban kifejtett álláspontját és indítványát változatlanul fenntartotta.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Kifejtette azon álláspontját, hogy az ügyészség indítványa épp a felülmérlegelés tilalomba ütközik. A vádlott egy elég egyszerű nyomtatványt töltött ki, amire csak azt lehetett beírni, amit a nyomtatvány tartalmazott. A vádlott kizárólag a valóságnak megfelelő, tényszerű adatokat írt be. A védői álláspont szerint az, hogy a parancsnoki záradék objektíve hamis, nem értelmezhető. A kérelmet elbíráló szerv előtt ismert volt az, hogy a vádlott budapesti lakással rendelkezik, hogy vidéki tartózkodási hellyel rendelkezik, és hogy a szolgálati helye B.- van. Senki sem gondolhatta azt, hogy ő J.-ben másik munkát végez, hiszen arra épp a kérelmet befogadó rendőri szervnek kellett volna intézkednie. B.-en nem szűnt meg a beosztása, a szolgálati helye nem változott meg. Tehát a munkába járással kapcsolatos költségtérítés folyósításában annak engedélyezésében résztvevő minden szervezeti egységnél ugyanúgy értelmezték a szabályt, ahogy a vádlott. Vádlott nem tudta volna megtevesztetni az eljáró szerveket. A tudattartalom vizsgálata a bíróság részéről megtörtént. Az ítélet 7. oldal 4. és 5. bekezdése éppen ezt tartalmazza. Ezért nem az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének, hanem helybenhagyásának van helye.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem követett el bűncselekményt. A benyújtása előtt érdeklődött az előadótól, hogy ilyen kérelmet előterjeszthet-e. A központilag készült beadványt töltötte ki, és csak helyes adatokat tüntetett fel. Nem adták vissza a kérelmet, hanem szignálták, engedélyezték, ellenjegyezték. Álláspontja szerint nem tévesztett meg senkit, ezért a felmentő rendelkezés helybenhagyását kérte.

A katonai ügyész által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

A hatályon kívül helyezésre irányuló ügyészi fellebbezés nem alapos.

A vádlottat a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2014. november 4. napján kihirdetett 41 (I.)Kb.909/2014/8. számú ítéletével a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett csalás vétsége, és a Btk.345.§ -ba ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt - halmazati büntetésül - 120 napi tétel, napi tételenként 1500,- Ft, összesen 180.000,- Ft pénzbüntetésre ítélte. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2015. november 6. napján kelt 6.Kbf.106/2014/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította azzal, hogy a megismételt eljárást a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa folytassa le. A megismételt eljárás lefolytatására a másodfokú bíróság azt az iránymutatást adta, hogy ismételt ki kell hallgatni a vádlottat. A releváns iratokat, a vádlott híváslistáját és a mobil adat forgalmazását tartalmazó CD-t

változatlanul a bizonyítás anyagává kell tenni, de - ezen kívül - az eljárás során ki kell hallgatni a védő által indítványozott tanúkat, tehát a vádlott hozzátartozóit, valamint munkatársait, és ezeket a bizonyítékokat kell összevetni a vádlotti védekezéssel.

A másodfokú bíróság a megismételt eljárásban a felülbírálat során megállapította, hogy a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. Az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésben előírt teljes bizonyítást lefolytatta. A bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, és egyben védekezést terjesztett elő. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a vádlott vallomása, valamint az azt alátámasztó nagyobb számú tanú vallomása alapján állapította meg. A katonai ügyészség az eredeti vádat a vádlott mobiltelefonjának híváslista adataira alapozta. Azonban mind a vádlott hozzátartozóinak tanúvallomásai, mind a vádlott rendőr kollégáinak vallomásai az általa előterjesztett védekezést támasztották alá. Így helytállóan rögzítette az elsőfokú katonai tanács ítélete 6. oldal utolsó bekezdésében, hogy a híváslista kizárólag a mobiltelefon pontos helyére ad iránymutatást, azonban a bizonyítási eljárás során ezt nem sikerült egyértelműen összekötni a vádlott tartózkodási helyével. Az elsőfokú katonai tanács teljes körű bizonyítási eljárást folytatott le, a már hivatkozott bizonyítékokon kívül ismertette a releváns okirati bizonyítékokat is.

A katonai ügyész az eredeti vád kapcsán lefolytatott bizonyítási eljárás eredményét elfogadva a vádat perbeszédében módosította, és a bűncselekmények megállapítását már nem arra a vádlotti magatartásra alapozta, hogy a vádlott úgy vett fel munkába járással kapcsolatos költségtérítést, hogy ténylegesen nem is utazott jászberényi tartózkodási helye és budapesti szolgálati helye között, hanem arra, hogy a munkába járással kapcsolatos költségtérítés elbírálására jogosult személyeket és szerveket megtévesztette, amikor tartózkodási helyként a vidéki címet megjelölte. Ez a cím hivatalosan tartózkodási helynek minősül, de a költségtérítés szempontjából nem, mivel ott nem munkavégzési célból tartózkodott, ahogy ezt az alapul fekvő kormányrendelet, valamint a kérelmi lap tartalmazza.

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a módosított váddal kapcsolatban is értékelte a releváns bizonyítékokat, a kérelem előterjesztésének körülményeit. A vádlotti vallomásból, a költségtérítéssel érintett időtartamból, a kihallgatott tanúk nyilatkozataiból, valamint rendelkezésre álló okiratokból, így különösen a becsatolt orvosi dokumentumokból az állapítható meg, hogy a vádlott megnehezült családi körülményei, hozzátartozóinak súlyos megbetegedése miatt azok ápolása céljából költözött el ideiglenesen a tartózkodási helyére, és az onnan történő munkába járás céljából vette igénybe az utazási költségtérítést. Helytállóan állapította meg tehát az elsőfokú bíróság azt, hogy a bizonyítékok egyöntetűen amellett szólnak, hogy a vádlott abban a meggyőződésben nyújtotta be a kérelmet, hogy jogos a költségtérítés. Helytállóan hivatkozott továbbá arra is, hogy a vádlott munkavégzése körülményeinek ismeretében az arra jogosult előjárók a szolgálati útnak megfelelő sorrendben a kérelmet megvizsgálták, és azt engedélyezték. Ezen szervek és személyek tehát a vádlotthoz hasonlóan jogszerűnek ítélték a kérelmet, álláspontjuk szerint a költségtérítés folyósításának feltételei fennálltak. A kérelemmel kapcsolatban rögzíthető, hogy azt valós adatokkal töltötte ki a vádlott, tehát valótlan tartalmú szöveg beírásával nem tévesztette meg a döntésre jogosult előjárót. Ilyen megtévesztésre ténylegesen lehetőség sem adódott, hiszen a kérdéses időben a vádlott a Rendőr-főkapitányság Közlekedésrendészeti Főosztályán teljesített szolgálatot, ahogy a költségtérítéssel érintett időszakban is. Kizárólag ez volt a munkavégzése helye, és hogy munkavégzési célból őt ideiglenesen nem vezényelték el, ezért nem kellett külön tartózkodási helyet létesíteni, az a döntésre jogosult személyek előtt is ismert volt. Helytállóan rögzítette tehát a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa, hogy a rendelkezésre álló adatok

alapján nem lehetett egyértelműen kizárni azt, hogy a vádlott a kérelem kitöltésekor figyelmetlen lett volna, hogy meg lett volna győződve arról, hogy jogosult a költségtérítésre, hiszen a tartózkodási helyéről fog bejárni dolgozni a budapesti munkahelyére. Márpedig, ha ezeket a körülményeket a bizonyítékok zárt láncolata alapján nem lehet kizárni, akkor a felelőssége nem állapítható meg a csalás bűncselekményének elkövetése miatt.

Észlelte a másodfokú katonai tanács, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás azonban részben hiányos, illetve, hogy a bíróság ítélete indokolásában tüntetett fel olyan megállapítást, amely a tényállásra tartozik. Ezért a másodfokú katonai tanács a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az ítélet indokolása 8. oldal 3. bekezdéséből az ítélet történeti tényállásába emeli be azt a megállapítást, hogy: „Ítéleti bizonyossággal nem lehet megállapítani, azt, hogy ... vádlott jogtalan haszonszerzési célzattal ejtette volna tévedésbe az arra jogosult vezetőjét, annak érdekében, hogy alaptalanul útiköltséghez juthasson.”

Ezzel a kiegészítéssel az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállás mindenben megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól. Ezért azt a másodfokú bíróság felülbírálata alapjául elfogadta és megállapította, hogy nem tévedett a törvényszék katonai tanácsa, amikor ... vádlottat az ellene a Btk.373.§ (1) és (2) bekezdés a) pontja, illetve a (2) bekezdés bc) pontja szerinti csalás vétsége, valamint a Btk.345.§ -a szerinti hamis magánokirat felhasználása vétsége miatt emelt vád alól a Be.6.§ (3) bekezdés b) pontjára figyelemmel a Be.331.§ (1) bekezdése alapján - bizonyítottság hiányában - felmentette. A másodfokú bíróság a Be.4.§ (2) bekezdésében írtakra figyelemmel osztja az elsőfokú bíróság értékelő tevékenységét az ítélete indokolásában felsorolt.

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezése is törvényes, ezért az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzésitélete a Be.371.§ (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. február 3.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
bíró

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős.

Budapest, 2017. február 3.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hiteléül
Iván Erika
bíróági ügyintéző